



КРИМСЬКА ПРАВОЗАХИСНА ГРУПА

e-mail: crimeahrg@gmail.com

website: crimeahrg.org

МОНІТОРИНГОВИЙ ОГЛЯД СИТУАЦІЇ З ПРАВАМИ ЛЮДИНИ В КРИМУ

ЛИПЕНЬ 2017 РОКУ

Моніторинговий огляд підготовлено
Кримською правозахисною групою
на підставі матеріалів,
зібраних у липні 2017 року

Перейти [по посиланню](#), щоб ознайомитися з щомісячними моніторинговими оглядами Кримської правозахисної групи

Перейти [по посиланню](#), щоб ознайомитися з тематичними оглядами та статтями Кримської правозахисної групи



1. Вступ	
2. Громадянські і політичні права	3
Право на свободу та особисту недоторканність	3
<i>Затримання</i>	3
Політично мотивовані кримінальні переслідування	4
<i>Справа Сенцова, Кольченка, Афанасьєва, Чірнія</i>	4
«Справа 26 лютого»	4
«Справа Хізб-ут-Тахрір»	4
«Справа українських диверсантів»	5
<i>Справа Володимира Балуха</i>	6
Свобода слова та висловлювання думок *	8
<i>Обмеження доступу до інформації</i>	9
<i>Перешкоджання журналістській діяльності</i>	9
<i>Справа Миколи Семени</i>	9
<i>Справа Ільмі Умерова</i>	10
Свобода мирних зібрань	11
Свобода думки, совісті та релігії	12
Порушення норм міжнародного гуманітарного права	13
<i>Примус до служби та пропаганда на користь добровільного вступу до армії держави, що окупує</i>	13
3. ДОДАТКИ	14



1. ВСТУП

Кримська правозахисна група (КПГ) — організація кримських правозахисників і журналістів, метою якої є сприяння дотриманню і захисту прав людини в Криму шляхом формування пильної уваги до проблем прав людини і міжнародного гуманітарного права на території Кримського півострова, а також пошуку і відпрацювання механізмів для захисту прав людини в Криму.

Діяльність **КПГ** керована, передусім, нормами основних документів у сфері прав людини, а саме: Загальною декларацією прав людини, Гельсінським Заключним Актом, Конвенцією про захист прав людини і ключових свобод, Міжнародним пактом про громадянські і політичні права, Міжнародним пактом про економічні, соціальні і культурні права тощо.

Основні завдання **КПГ**:

- 1) збір і аналіз інформації щодо ситуації з дотриманням прав людини в Криму;
- 2) широке інформування органів влади, міжнародних організацій, міжурядових структур, неурядових організацій, засобів масової інформації та інших цільових груп шляхом публікації і поширення аналітичних та інформаційних матеріалів про ситуацію з правами людини в Криму;
- 3) сприяння захисту прав людини і дотримання норм міжнародного права в Криму;
- 4) підготовка рекомендацій для органів влади та міжнародних структур в сфері прав людини;
- 5) забезпечення наявності «теми прав людини в Криму» в інформаційному просторі.

При підготовці та розповсюдженні інформації **КПГ** керується принципами об'єктивності, достовірності та своєчасності.



2. ГРОМАДЯНСЬКІ І ПОЛІТИЧНІ ПРАВА

ПРАВО НА СВОБОДУ ТА ОСОБИСТУ НЕДОТОРКАНИСТЬ

ЗАТРИМАННЯ

10 липня суддя «Київського районного суду» Сімферополя Михайло Білоусов засудив **Біляла Аділова** до штрафу в 10 000 рублів за ст. 318 КК РФ (насильство та загрози представнику влади).¹ 29 березня в Сімферополі невідомі люди в масках без розпізнавальних знаків силоміць посадили в автобус Volkswagen Multivan темно-синього кольору (державний номер К 953 ЕУ 82) Біляла Аділова. Це сталося біля будівлі «Верховного суду» Криму, куди Б. Аділов прийшов як слухач на засідання у «праві Хізб-ут-Тахрір». Пізніше стало відомо, що Білял Аділов було затримано у такий спосіб — з брутальним порушенням процесуальних норм — та привезено до Слідчого комітету РФ, де йому висунули звинувачення за ст. 318 КК РФ. 31 березня суд відхилив клопотання слідчого ФСБ і звільнив Б. Аділова з-під варти під підписку про невиїзд. Через три місяці його визнали винним у застосування насильства до представників влади.

11 липня мешканець селища Леніно, мусульманин **Петро Бородін**, повідомив, що був викрадений невідомими людьми. Він розповів на опублікованому відео^{2,3} та підтвердив КПП, що невідомі йому чотири особи виманили його з будинку, посадили в машину, відвезли у безлюдне місце в степу. Погрожуючи застосуванням вогнепальної зброї, вони впродовж трьох годин допитували чоловіка. Їх цікавила інформація про мусульман, а також вони зажадали від П. Бородіна згоди на співробітництво з ними. Під час допиту вони не надали жодних документів й не назвалися. Після допиту запропонували П. Бородіну підписати заяву щодо відсутності претензій до них та відпустили.

¹ <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=2021659351396050&set=a.1618788165016506.1073741831.100006560143339&type=3&fref=mentions>

² <https://www.facebook.com/narim.nead/videos/1402456783179133/>

³ <https://www.facebook.com/narim.nead/videos/1402463153178496/>



ПОЛІТИЧНО МОТИВОВАНІ КРИМІНАЛЬНІ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ

СПРАВА СЕНЦОВА, КОЛЬЧЕНКА, АФАНАСЬЄВА, ЧІРНІЯ

24 липня співробітники виправної колонії повідомили **Олексію Чірнію** та його адвокатів Іллі Новікову про те, що заяву О. Чернія від 18 квітня 2014 року про відмову взяти в Криму російське громадянство не знайдено. На підставі цього українського громадянина «автоматично» вважатимуть громадянином РФ і не допустять до нього українських консулів. Адвокатам також повідомили, що припиняться будь-які перемовини про процедуру передачі О. Чірнія Україні для відбуття ним залишку терміну позбавлення волі в Україні. За словами адвоката, О. Чірній перебуває у виправній колонії № 9 м. Шахти Ростовської області, РФ.⁴ Олексій Чірній позбавлений волі у рамках політично вмотивованої справи проти українського режисера Олега Сенцова та активіста Олександра Кольченка.

«СПРАВА 26 ЛЮТОГО»

Справа «26 лютого» розглядається під час двох процесів: перший — у «Верховному суді» Криму у справі **Ахтема Чийгоза** (перебуває під вартою) як «організатора заворушень» біля парламенту Криму, другий — у «Центральному районному суді» Сімферополя у справі інших фігурантів (**Алі Асанов і Мустафа Дегерменджі** перебувають під домашнім арештом; стосовно **Ескендера Катемірова, Ескендера Емірвалієва і Арсена Юнусова** обраний запобіжний захід — особисте поручництво) як «учасників масових заворушень».

2 липня померла мати Ахтема Чийгоза — **Аліє Чийгоз**. Дружина А. Чийгоза — **Ельміра Аблялімова** — подала начальнику СІЗО клопотання про надання Ахтему Чийгозу можливості бути присутнім на похованні. Черговий СІЗО Сімферополя відмовився брати цю заяву та послався на те, що неділя — вихідний день, і канцелярія СІЗО не працює⁵.

5 липня колегія суддів «Верховного суду» Криму під головуванням Алли Овчинникової відхилила скаргу захисту на рішення щодо продовження терміну утримання під вартою Ахтема Чийгоза до 8 жовтня 2017 року⁶. Рішення щодо продовження терміну та його оскарження ухвалювалися в одному й тому ж суді — «Верховному суді» Криму.

«СПРАВА ХІЗБ-УТ-ТАХРІР»

У «справі Хізб-ут-Тахрір» в ув'язненні перебувають 19 осіб — **Руслан Зейтулаєв, Рустем Ваїтов, Нурі Примов, Ферат Сайфулаєв** (винесені обвинувальні вироки), **Інвер Бекіров, Вадим Сірук, Муслім Алієв, Емір-Усеїн Куку, Рефат Алімов, Арсен Джеппаров, Енвер Мамутов, Ремзі Меметов, Зеврі Абсеїтов, Рустем Абільтаров, Тимур Абдуллаєв, Рустем Ісмаїлов, Айдер Саледінов, Узеїр Абдуллаєв і Еміль Джемаденов** (перебувають під вартою). Їх звинувачують за ч.1 ст. 205.5 КК РФ (Створення терористичної організації) та/чи ч.2 ст. 205.5 КК РФ (Участь у терористичній організації). Пізніше деяким з фігурантів також були винесені звинувачення за ст. 278 КК РФ (Насильницьке захоплення влади чи насильницьке утримання влади).

4 <https://www.facebook.com/Ilya.S.Novikov/posts/10208151597947477>

5 <https://www.facebook.com/nikolay.polofov/posts/1436108503121208?pnref=story>

6 https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&name_op=case&case_id=472386087&result=1&delo_id=4&new=4



1 липня завершилось слідство у справі затриманих 11 лютого 2016 року **Вадима Сірука, Еміра-Усеїна Куку, Інвера Бекірова та Мусліма Алієва** та затриманих 11 квітня 2016 року **Рефата Алімова і Арсена Джеппарова**. Їм було висунуто звинувачення за ст. 205 КК РФ (організація діяльності терористичної організації та участь у діяльності такої організації) та ст. 278 КК РФ і ст. 30 КК РФ (спроба насильницького захоплення влади). Далі справу буде направлено до суду⁷.

Керівництво СІЗО Сімферополя більше року не дає дозволу **Еміру-Усеїну Куку** на побачення з родичами. У письмових відмовах (Додаток 1) слідчий ФСБ РФ Сергій Махньов посилається на ст. 18 ФЗ РФ N 103-ФЗ «Про утримання під вартою підозрюваних та обвинувачених у скоєнні злочинів», проте не вказує конкретну причину відмови⁸. Оскільки засідання у справі стали відбуватися у закритому режимі, то родичі більше не мають можливості бачити Еміра Усеїна Куку.

7 липня «Верховний суд» Криму за клопотанням слідчого ФСБ РФ Сергія Махньова продовжив терміни утримання під вартою до 12 вересня 2017 року **Зеврі Абсеїтову, Енверу Мамутову, Ремзі Меметову і Рустему Абільтарову**⁹. Рішення щодо Е. Мамутова та Е. Меметова ухвалила суддя Галина Редько, щодо З. Абсеїтова та Р. Абільтарова — Олексій Последов. Засідання відбуваються у закритому режимі¹⁰.

19 липня суддя «Верховного суду» Криму Олексій Последов відхилив апеляційну скаргу та залишив чинним рішення щодо продовження термінів утримання під вартою **Енвера Мамутова та Ремзі Меметова**¹¹.

20 липня судді «Верховного суду» Наталія Череватенко та Анатолій Осоченко залишили в силі рішення відповідно про утримання під вартою **Зеврі Абсеїтова та Рустема Абільтарова** від 7 липня 2017 року¹².

19 липня суддя «Верховного суду» Криму Андрій Палій залишив чинним рішення щодо продовження терміну утримання під вартою **Айдера Саледінова**, котрого було затримано 12 жовтня 2016 року, до 11 серпня 2017 року¹³.

27 липня Верховний суд РФ збільшив термін позбавлення волі до 15 років раніше засудженому фігуранту севастопольської «справи Хізб-ут-Тахрір» **Руслану Зейтуллаєву**. Того ж таки дня Р. Зейтуллаєв на знак протесту оголосив про початок безтермінового голодування. Він зажадав зустрічі з українським консулом і українським омбудсменом Валерією Лутковською.¹⁴

«СПРАВА УКРАЇНСЬКИХ ДИВЕРСАНТИВ»

4 липня суддя «Київського районного суду» Сімферополя Олексій Тихопой продовжив до 8 вересня 2017 року термін утримання під вартою **Володимира Дудки, Дмитра Штиблікова та Олексія Бесарабова**.¹⁵ Сайт суду інформацію щодо проведення цього засідання

7 <https://www.novayagazeta.ru/articles/2017/07/01/72977-mozhet-mne-otkazatsya-ot-very-tak-i-skazhite>

8 <http://crimeahrg.org/uk/politiv-yaznyu-emiru-useinu-kuku-bezpidstavno-vidmovlyayut-u-pobachennyah-z-rodichami/>

9 https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=07.07.2017

10 <https://www.facebook.com/emil.kurbedinov/posts/1510673605663898>

11 https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=19.07.2017

12 https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=20.07.2017

13 https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&name_op=case&case_id=524087351&result=1&delo_id=4&new=4

14 <https://www.facebook.com/anton.naumlyuk/posts/1646823905352543>

15 <http://crimeahrg.org/uk/ukrayinskih-diversantiv-zalishili-v-sizo-simferopolya-do-8-veresnya-2017-roku/>



не розмістив. 24 липня суддя «Верховного суду» Криму Анатолій Осоченко залишив чинним це рішення щодо Володимира Дудки, котрого на засідання суду не доставили, він брав у ньому участь за допомогою відео-зв'язку. Родичі В. Дудки повідомили, що їм не передали копії апеляційних скарг захисту.¹⁶

13 липня адвокат **Редвана Сулейманова** (обвинувачується за ч. 2 ст. 35, ч. 2 ст. 207 КК РФ — Завідомо неправдиве повідомлення про акт тероризму, здійснене групою осіб за попередньою змовою) Еміль Курбедінов передав судді «Залізничного районного суду» Сімферополя Дмитру Михайлову клопотання про нові факти у справі, що мають враховуватися під час ухвалення вироку. 29 червня 2017 р. відбулося засідання, на якому були заслухані результати перевірки роботи та розпорядження «державним майном» ТОВ «Морська дирекція». За результатами перевірки, керівництво цього підприємства скоїло кілька значних фінансових правопорушень, що розслідуватимуться у межах кримінальних справ. Проте саме ТОВ «Морська дирекція» подала проти Р. Сулейманова позов у межах кримінальної справи, в якому зажадала від нього компенсувати величезну суму «втраченої вигоди» внаслідок «неправдивого повідомлення про теракт». Захист обґрунтовано припускає, що у такий спосіб ТОВ «Морська дирекція», насправді, намагається приховати власні злочини — порушення у фінансово-господарській діяльності підприємства. Адвокат зажадав від судді врахувати цей важливий факт під час розгляду справи (Додаток 2).

17 липня «Київський районний суд» Сімферополя засудив громадянина України **Олексія Стогнія** до 3 років і 6 місяців позбавлення волі за ч. 1 ст. 223.1 КК РФ (Незаконне виготовлення вибухових речовин, незаконне виготовлення, переробка чи ремонт вибухових пристроїв).¹⁷ Вирок повністю суперечить заявам ФСБ РФ про участь О. Стогнія у шпionажі та підготовці диверсій. У вирокі вказано, що 16 листопада 2016 року — дата відкриття справи щодо українця та дата його затримання. Проте набагато раніше, 1 листопада 2016 р., телеканал «Росія 1» опублікував відео постановочного допиту, де О. Стогній заявляє про шпionаж на користь України.¹⁸

СПРАВА ВОЛОДИМИРА БАЛУХА

В липні відбулося п'ять засідань у справі **Володимира Балуха** — 20, 24, 27, 28 та 31 липня. На думку адвокатів та присутніх на суді спостерігачів, суддя Марія Бедрицька квапилася завершити процес до 1 серпня. На всіх засіданнях суддя відмовляла захисту у допиті декількох свідків, проведенні дій для з'ясування законності постійної неявки до суду свідків з числа співробітників ФСБ та їхньої появи у суді, здійсненні додаткових чи повторних експертиз щодо боєприпасів.

27 липня на засіданні у «Роздольненському районному суді» були презентовані результати експертизи патронів, що їх співробітники ФСБ нібито знайшли у будинку В. Балуха. За результатами експертизи, патрони виготовлені 1982 року в Барнаулі (РФ). Жодної інформації на підтвердження зв'язку між патронами та В. Балухом не було надано. Під час слухання у Володимира Балуха погіршився стан здоров'я, та його доправили до лікарні. Втім, після надання невідкладної допомоги його привезли знов до суду, і засідання продовжилось.¹⁹

16 <http://crimeahrg.org/uk/verhovniy-sud-krimu-zalishiv-ukrayintsya-volodimira-dudku-v-sizo-do-8-veresnya/>

17 <http://crimeahrg.org/uk/krimchanina-stogniya-kotrogo-rosiyski-zmi-nazivali-diversantom-zasudili-na-3-5-roki/>

18 https://player.vgtrk.com/iframe/video/id/1597621/start_zoom/true/showZoomBtn/false/sid/vesti/isPlay/true/?acc_video_id=698436

19 <http://crimeahrg.org/uk/usi-dokumenti-nadani-v-sudi-proti-baluha-vporyadzhenni-z-naybrutalnishimi-porushennyami/>



28 липня суддя Марія Бедрицька відхилила клопотання адвокатів щодо допиту експерта, котрий здійснював перевірку боєприпасів.

31 липня Володимир Балух повідомив суду, що за його будинком довгий час тривало стеження, а під час обшуку поліціанти заборонили йому пересуватися оселею. На горіщі, де, за версією слідчого, було знайдено боєприпаси, В. Балух не був з 1997 року. Після допиту підсудного суддя відмовилась вдруге допитати понятих для з'ясування причин розходження у свідченнях понятих і В. Балуха про одні й ті ж самі обставини. Суддя оголосила про завершення судового слідства у справі.



СВОБОДА СЛОВА ТА ВИСЛОВЛЮВАННЯ ДУМОК *

4 липня суддя «Советського районного суду» Криму В'ячеслав Шевченко розглядав скаргу на рішення «Советського мирового суду» про визнання винним члена Меджлісу **Рустема Меннанова** за ст. 13.15 КпАП РФ (Зловживання свободою масової інформації у формі поширення інформації про організацію, яка увійшла до списку заборонених в РФ) за згадку у соціальних мережах Меджлісу без уточнення того, що об'єднання заборонено на території РФ. Суддя Шевченко залишив чинним це рішення про стягнення штрафу у розмірі 2 000 рублів з Р. Меннанова.²¹

7 липня суддя «Первомайського районного суду» Клімова Ганна Михайлівна засудила мешканця Севастополя **Еміля Мінасова** до 1 року та 3 місяців позбавлення волі в колонії-поселенні за публікації у соціальних мережах. Його визнали винним у чотирьох епізодах, що були кваліфіковані за ч. 1 ст. 282 КК РФ (Дії, спрямовані на розпалювання ненависті чи ворожнечі, а також на приниження гідності людини чи групи осіб за ознаками статі, раси, національності, мови, походження, ставлення до релігії, а також приналежності до певної соціальної групи, скоєні публічно або з використанням засобів масової інформації чи інформаційно-телекомунікаційних мереж, зокрема мережі «Інтернет»)²². Агенція новин «Крымформ» при публікації цієї інформації посилається на прес-службу ФСБ РФ,²³ але зміст публікацій Е. Мінасова не конкретизується. На його сторінці у Facebook подано посилання на петицію про звільнення ув'язнених у «справі 26 лютого»²⁴ та інтерв'ю з організатором «блокади Криму» в Херсонській області Ленуром Іслямовим.²⁵

21 липня Державна Дума РФ ухвалила два закони, що передбачають додаткові обмеження у сфері поширення інформації та доступу до неї. Закон «Про внесення змін до Федерального закону «Про інформацію інформаційні технології та про захист інформації» з новим найменуванням «Про внесення та зміни у статті 10.1 і 15.4 Федерального закону «Про інформацію, інформаційні технології та про захист інформації»»²⁶ зобов'язує адміністраторів сервісів миттєвих повідомлень (месенджерів) з 1 січня 2018 року ідентифікувати особу користувача телефоном і на вимогу влади РФ обмежувати користувачам передачу та прийом інформації. Інший закон «Про внесення змін до Федерального закону «Про інформацію, інформаційні технології та про захист інформації»»²⁷ зобов'язує провайдерів з 1 листопада 2017 року обмежувати доступ до сервісів VPN (анонімайзерам). Обидва закони 25 липня надійшли на підпис президенту РФ. За умови їх підписання дія законів буде де-факто поширюватися і на територію Криму.

* Розділ «Свобода слова та висловлювання думок» підготовлений у співробітництві із **Центром інформації про права людини**: <https://humanrights.org.ua/ru>

21 Рішення «Советського районного суду» у справі № 12-8/2017 https://sovetskiy--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&name_op=doc&number=479808732&delo_id=1502001&new=0&text_number=1

22 Сайт «Первомайського районного суду» https://pervomaiskiy--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&name_op=r&delo_id=1540006&case_type=0&new=0&U1_DEFENDANT_NAMESS=%CC%E8%ED%E0%F1%EE%E2+%DD.&U1_CASE_CASE_NUMBERSS=&delo_table=U1_CASE&U1_CASE_ENTRY_DATE1D=&U1_CASE_ENTRY_DATE2D=&U1_CASE_PREV_CASE_NUMBERSS=&U1_CASE_MASTER_CASE_NUMBERSS=&U1_CASE_JUDGE=&U1_CASE_RESULT_DATE1D=&U1_CASE_RESULT_DATE2D=&U1_CASE_RESULT=&U1_CASE_BUILDING_ID=&U1_EVENT_EVENT_NAME=&U1_DEFENDANT_LAW_ARTICLESS=&U1_DEFENDANT_RESULT_DATE1D=&U1_DEFENDANT_RESULT_DATE2D=&U1_DEFENDANT_RESULT=&U1_DOCUMENT_PUBL_DATE1D=&U1_DOCUMENT_PUBL_DATE2D=&U1_CASE_VALIDITY_DATE1D=&U1_CASE_VALIDITY_DATE2D=&Submit=%CD%E0%E9%F2%E8K

23 <http://www.c-inform.info/news/id/54824>

24 https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=1704389549843989&id=100008188801698

25 <https://www.facebook.com/profile.php?id=100008188801698>

26 [http://asozd2.duma.gov.ru/main.nsf/\(Spravka\)?OpenAgent&RN=184222-7&02](http://asozd2.duma.gov.ru/main.nsf/(Spravka)?OpenAgent&RN=184222-7&02)

27 [http://asozd2.duma.gov.ru/main.nsf/\(Spravka\)?OpenAgent&RN=195446-7&02](http://asozd2.duma.gov.ru/main.nsf/(Spravka)?OpenAgent&RN=195446-7&02)



ОБМЕЖЕННЯ ДОСТУПУ ДО ІНФОРМАЦІЇ

У липні Кримська правозахисна група перевірила доступність 27 інтернет-сайтів на території Криму, з яких 22 — українські інформаційні ресурси, серед них — сайти великих українських телеканалів. Моніторинг доступу до сайтів здійснювався за допомогою мереж п'яти різних провайдерів в п'яти кримських містах: БелНет (Білогоськ), Севстар (Севастополь), Тріолан (Сімферополь), Боспор (Керчь), ЯлтаНет (Ялта). Моніторинг засвідчив, що 11 сайтів з 27 заблоковані усіма п'ятьма провайдерами (Цензор.нет, 15 хвилин, Європейська правда, Крим SOS, Громадське радіо, Укрінформ, 5 канал, Фокус, Інформаційний спротив, След.нет, LinkedIn, РБК (Додаток 3). Проте на сайті Роскомнагляду є інформація лише про п'ять сайтів з 27, заблокованих на території РФ рішенням судів. Таким чином, не відомо, на яких підставах заблоковані інші сайти. Вичерпна інформація про результати моніторингу презентована на сайті КПГ.²⁸

Необґрунтоване та незаконне блокування сайтів ЗМІ є порушенням свободи слова та доступу до інформації, тому що це обмежує вільний потік інформації в Інтернеті. Дії російської влади також є невиконанням взятих нею на себе зобов'язань у рамках ОБСЄ, зокрема відображених у Душанбінській декларації 2010 року.²⁹

ПЕРЕШКОДЖАННЯ ЖУРНАЛІСТСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

24 липня було опубліковано³⁰ наказ «виконуючого обов'язки Департаменту внутрішньої політики міста Севастополь» В. Л. Тюніна «Про дотримання представниками ЗМІ ділового стилю одягу під час відвідування заходів Уряду Севастополя».³¹ Згідно з наказом, невідповідність вимогам щодо зовнішнього вигляду може стати підставою для недопущення журналістів на заходи «Губернатора та уряду Севастополя». Наказ дозволяє суб'єктивно оцінювати зовнішній вигляд журналіста та вибірково не допускати представників ЗМІ на офіційні заходи.

СПРАВА МИКОЛИ СЕМЕНИ

7 та 8 липня відбулися два судових засідання у справі журналіста **Миколи Семени**, котрий обвинувачується за ч. 2 ст. 280.1 КК РФ (Публічні заклики до реалізації дій, спрямованих на порушення територіальної цілісності РФ з використання ЗМІ) за його статтю в ЗМІ. Під час першого засідання був опитаний директор бюро перекладів, котрий виконав переклад кількох матеріалів справи для слідчих органів ФСБ. Втім під час допиту з'ясувалося, що переклад тексту, власне, не виконувався, тому що директор лише підписував тексти перекладу, що їх видавав йому слідчий у справі. Під час другого засідання було надано рецензію лінгвіста Олени Новожилової, що підтвердила відсутність в тексті Семени закликів до порушення територіальної цілісності. Також був допитаний криміналіст Володимир Рубашний, котрий охарактеризував В. Семену як людину, не схильну до злочинної діяльності. Більш того, суд долучив до матеріалів справи Резолюцію ГА ООН «Становище у сфері прав людини в Автономній Республіці Крим та місті Севастополь (Україна).

28 <http://crimeahrg.org/minimum-22-ukrainskih-internet-smi-polnostyu-ili-chastichno-nedostupnyi-v-krymu-monitoring/>

29 <http://www.osce.org/ru/fom/88300?download=true>

30 <https://sevastopol.gov.ru/docs/239/40088/>

31 <https://sevastopol.gov.ru/files/iblock/cc4/prikaz-42.pdf>



СПРАВА ІЛЬМІ УМЕРОВА

5, 12, 19 и 26 липня в «Сімферопольському районному суді» відбулося засідання у справі **Ільмі Умерова**, котрого звинувачують за ч. 2 ст. 280.1 КК РФ «Публічні заклики до реалізації дій, спрямованих на порушення територіальної цілісності Російської Федерації, здійснені із використанням інформаційно-телекомунікаційних мереж (Інтернет включно)» за його привселюдні висловлювання про те, що Крим є територією України. Під час засідання було зроблено співставлення кримськотатарських висловлювань Ільмі Умерова в ефірі каналу АТР з перекладом російською мовою, що міститься у матеріалах справи. За заявою Ільмі Умерова³² та адвоката Марка Фейгіна, здійснене порівняння засвідчило, що перекладач Саледінов у перекладі спотворив зміст висловлювань Ільмі Умерова та додав слова, що їх І. Умеров не промовляв. Перекладач Саледінов повідомив, що співробітники ФСБ п'ять разів викликали його до ФСБ для обговорення перекладу. Лінгвістична експертиза ФСБ стала підґрунтям звинувачення І. Умерова, проте здійснювалася вона не на основі безпосередніх слів І. Умерова, але на підставі перекладу Саледінова. Допит перекладача унаочнив той факт, що слідчий сфальсифікував матеріали справи, пов'язані з перекладом. 26 липня був допитаний слідчий у справі Ігор Скрипка, котрий не зміг пояснити факти фальсифікації доказів. Проте суд проігнорував наявність фальсифікацій з перекладом і відмовився усунути зі справи такі докази як неприпустимі.

32 <https://www.facebook.com/ayshe.umerova/videos/1407782509259569/>



СВОБОДА МИРНИХ ЗІБРАНЬ

3 липня Севастопольське міське відділення Комуністичної партії РФ (КПРФ) надало до адміністрації Севастополя повідомлення про проведення 15 липня на площі Нахімова мітингу у рамках Всеросійської акції протесту «За Росію без кримінальної олігархії та чиновницького свавілля». 5 липня директор «Департаменту громадських комунікацій міста Севастополя» Іван Чихарев відмовив в узгодженні проведення мітингу. Він зазначив, що мітинг буде «перешкоджати руху пішоходів». Севастопольське відділення КПРФ звернулося до суду для оскарження відмови. 17 липня суддя «Ленінського районного суду Севастополя» Костянтин Кукурекін відмовив у задоволенні позову та визнав відмову у проведенні масового заходу мотивованою.³³

6 липня суддя «Бахчисарайського районного суду» Ольга Морозко засудила активіста з Бахчисарая **Еміля Білялова** до адміністративного штрафу у 150 000 рублів за ч. 8 ст. 20.2 КпАП РФ (повторне порушення порядку проведення мітингу, зібрань).³⁴ Еміль Білялов 13 квітня 2017 року перебував біля будинку Сейдамета Мустафаєва, котрий був затриманий за пост у соціальній мережі. Раніше Е. Білялов був оштрафований за те, що перебував біля місць проведення масових обшуків та арештів у Бахчисараї 12 травня 2016 року. В обох випадках співробітники поліції та судді кваліфікували його дії як участь у несанкціонованому мітингу.³⁵

13 липня активіст **Наріман Мемедінов** був викликаний повісткою на допит до відділку МВС РФ по Бахчисарайському району (ВМВС) у рамках адміністративної справи проти нього за ч. 8 ст. 20.2 КпАП РФ (повторне порушення порядку проведення мітингу, зібрань).³⁶ У ВМВС Н.Мемедінову віддали протокол від 13 липня 2017 р. про адміністративне порушення за ч. 6.1 ст. 20.2 КпАП РФ (участь у несанкціонованому мітингу, що перешкоджає громадському руху).³⁷ Його звинуватили у тому, що 13 квітня 2017 року у Бахчисараї він перебував біля будинку, де відбувалися обшук і затримання Сейдамета Мустафаєва. Протокол склав колишній співробітник МВС України, «майор поліції РФ» Георгій Левих.

Того ж самого дня, 13 липня, суддя «Бахчисарайського районного суду» Тетяна Готовкіна оштрафувала Н. Мемедінова на 10 000 рублів за 6.1 ст. 20.2 КпАП РФ за участь у несанкціонованому мітингу.³⁸

33 Рішення «Ленінського районного суду Севастополя» у справі № 2а-2116/2017 https://leninskiy--sev.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&name_op=doc&number=514036383&delo_id=1540005&new=&text_number=1

34 Постанова «Бахчисарайського районного суду» від 30.06.2017 у справі № 5-256/2017 https://bahchisarai--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&name_op=doc&number=473590286&delo_id=1500001&new=0&text_number=1

35 <https://www.facebook.com/server.mustafayev/videos/1679945648742561/>

36 <https://www.facebook.com/crimeahrg/posts/1926735307612101:0>

37 <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=359099347843120>

38 <https://www.facebook.com/crimeansolidarity/videos/469239770110151/>



СВОБОДА ДУМКИ, СОВІСТІ ТА РЕЛІГІЇ

17 липня Верховний суд РФ залишив чинним рішення щодо визнання релігійної організації «Свідки Іегови» екстремістською та заборони її діяльності на території РФ.³⁹ Тобто, заборона на діяльність «Свідків Іегови» набирає чинності та поширюється й на територію Криму.

³⁹ <http://www.interfax.ru/russia/570941>



ПОРУШЕННЯ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА

ПРИМУС ДО СЛУЖБИ ТА ПРОПАГАНДА НА КОРИСТЬ ДОБРОВІЛЬНОГО ВСТУПУ ДО АРМІЇ ДЕРЖАВИ, ЩО ОКУПУЄ

18 липня сайт Телерадіокомпанії Збройних сил РФ «Звезда» повідомив, що у рамках весняної призовної кампанії 2017 року до ЗС РФ призвано біля 400 мешканців Севастополя, з них 10 направлені служити на територію РФ у з'єднання Повітрянодесантних військ РФ.⁴⁰

30 липня у Севастополі відбулася чергова акція пропаганди служби за контрактом у російській армії. На «пункті відбору на військову службу за контрактом» роздавали агітаційні буклети про службу у 126-й окремій бригаді берегової оборони та 197-й бригаді десантних кораблів Чорноморського флоту РФ. Агітація тривала під час святкування у Севастополі дня ВМФ на площі Нахімова⁴¹ (Додатки 4-5).

НАД ОГЛЯДОМ ПРАЦЮВАЛИ:

Ольга Скрипник, координатор Кримської правозахисної групи;

Віссаріон Асеєв, аналітик Кримської правозахисної групи;

Олександр Сєдов, аналітик Кримської правозахисної групи.

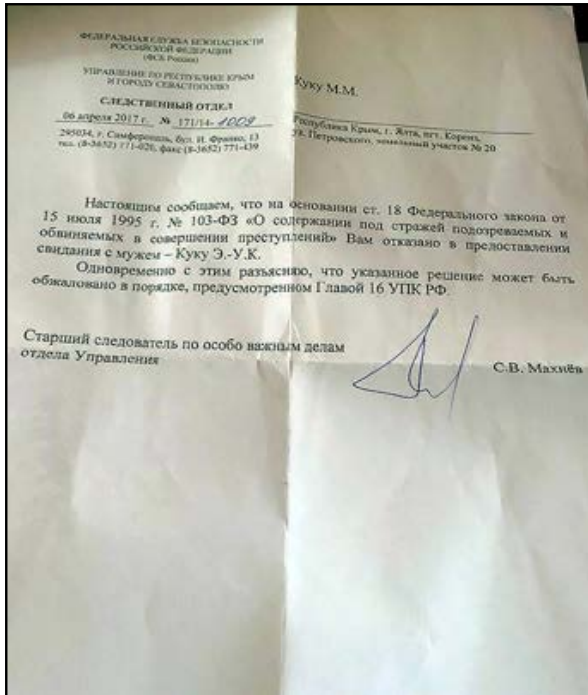
40 <https://tvzvezda.ru/news/forces/content/e5906d58a89544c7c02aaeae2390e988027be19d44f8be88e7d5179cbabcfa01>

41 <http://crimeahrg.org/uk/krimchan-verbuyut-v-armiyu-rf-u-porushennya-zhenevskoyi-konventsiji-pro-zahist-tsvilnogo-naselennya-pid-chas-viyeni/>



3. ДОДАТКИ

ДОДАТОК 1



*Відмови слідчого ФСБ РФ Сергія Махньова у наданні дозволу на побачення
родичів з Емір-Усеїном Куку у СІЗО Сімферополя*



ДОДАТОК 2

Судье железнодорожного районного суда
города Симферополя
Михайлову Д.О.

Адвокат
Курбединов Э.М.
В интересах Сулейманова Р.Р.
ч. 2 ст. 35, ч. 2 ст. 207 УК РФ

ХОДАТАЙТСТВО

На официальном веб-сайте «Счетной палаты Республики Крым» имеется следующая информация, от 29.06.2017 г., под заголовком - «Состоялось расширенное заседание коллегии счетной палаты при участии главы Республики Крым» -

«29 июня состоялось расширенное заседание Коллегии Счетной палаты Республики Крым, в работе которого приняли участие Глава Республики Крым, Председатель Совета министров Республики Крым Сергей Аксёнов, Заместитель Председателя Совета министров Республики Крым Виталий Нахлупин, Министр транспорта Республики Крым Анатолий Волков, Генеральный директор ООО «Морская дирекция» Сергей Якушев.

На заседании были рассмотрены итоги экспертно-аналитического мероприятия по обследованию деятельности, анализу и оценке эффективности управления и распоряжения государственным имуществом Республики Крым в ООО «Морская дирекция».

Сергей Аксёнов отметил, что на сегодняшний день проведена большая работа: «Предварительные результаты мы получили от Счетной палаты. Могу сказать, что перспективу вижу следующую: десятка два уголовных дел, как минимум, при ближайшем рассмотрении. Исходя из анализа, получены конкретные результаты, понятны механизмы и кто за всем этим стоит, но это дело уже правоохранительных органов. Правоохранители, Федеральная служба безопасности держат этот процесс на контроле. Однако уверен, что мы с вами сможем выровнять работу предприятия, сделать ее прозрачной, эффективной и выполнить главную задачу – обеспечить своевременную перевозку людей».

Глава республики выразил благодарность сотрудникам Счетной палаты за проделанный пласт работы и отметил, что на сегодня цели понятны – приведение финансовой деятельности проверенных объектов в порядок, для того чтобы правительство Республики Крым осуществляло реальный контроль за работой переправы.»

На основании вышесказанного, у защиты имеются обоснованные опасения, что все «упущенные выгоды», которые в настоящем уголовном деле ООО «Морская дирекция» пытается приписать моему подзащитному Сулейманову Р.Р., являются ничем иным как способом скрыть свои нарушения в финансово-хозяйственной деятельности предприятия и самим уйти от уголовной ответственности, о которой заявил Аксёнов!

При сложившихся обстоятельствах, ООО «Морская дирекция» должна отказаться от всех финансовых претензий к Сулейманову, а прокурор должен требовать, как минимум, переквалификации деяния на ч. 1 ст. 207 УК и предоставления соответствующей информации от счетной палаты касаясь деятельности ООО «Морская дирекция» за интересующий нас период.

Прошу суд приобщить к материалам дела настоящее ходатайство и принять во внимание вышесказанные факты при вынесении приговора в совещательной комнате и при рассмотрении вопроса правильной квалификации по части вменяемой статьи.

Адвокат
Курбединов Э.М.

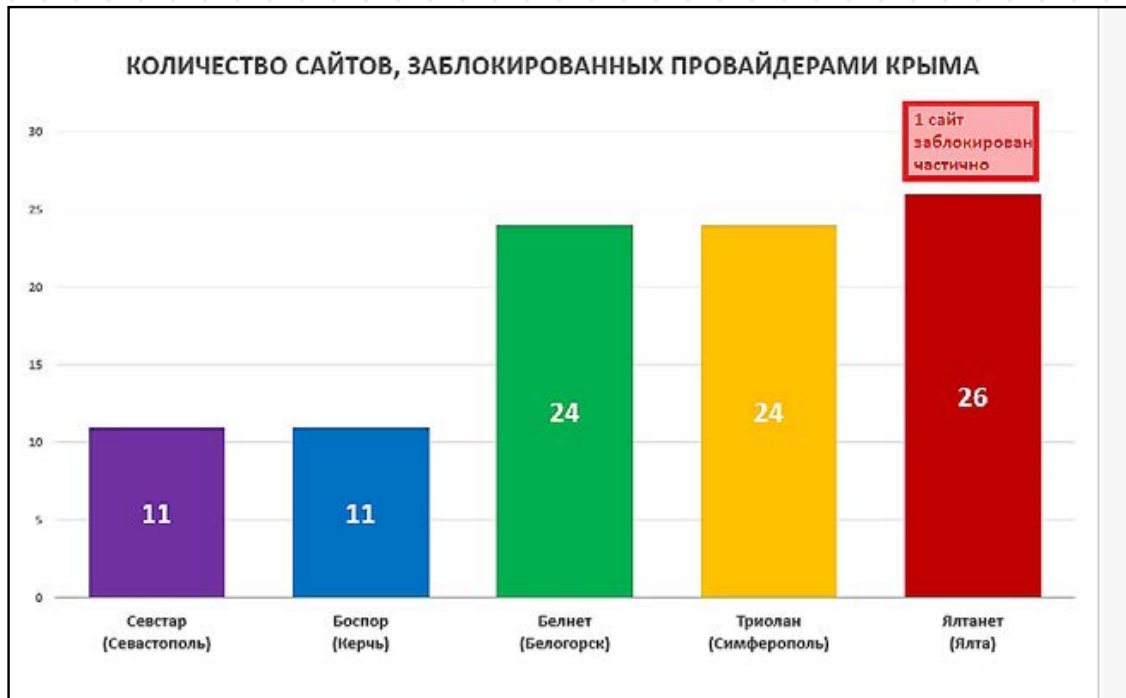


13.07.2017 г.

*Клопотання адвоката Редвана Сулейманова («справа українських диверсантів»)
Е. Курбедінова судді «Залізничного районного суду» Симферополя Д. Михайлову
про нові факти у справі щодо заявленого збитку ТОВ «Морська дирекція»,
13 липня 2017 р.*



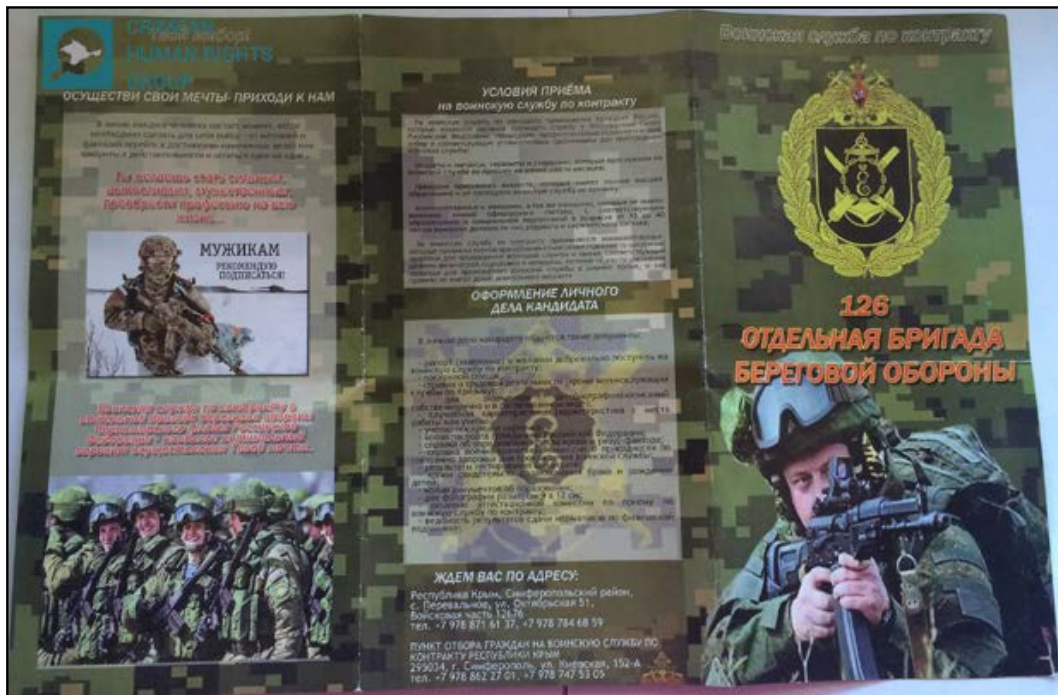
ДОДАТОК 3



Кількість сайтів, що заблоковані у Криму місцевими провайдерами



ДОДАТОК 4-5



Фрагмент агітаційного буклету із закликом вступати на військову службу за контрактом до 126-ї окремої бригади берегової оборони РФ, який поширювався серед цивільного населення під час святкування дня ВМФ РФ, Севастополь, 30 липня 2017 р.



Фрагмент агітаційного буклету із закликом вступати на військову службу за контрактом до 197-ї бригади десантних кораблів Чорноморського флоту РФ, який поширювався серед цивільного населення під час святкування дня ВМФ РФ, Севастополь, 30 липня 2017 р.